

GRUNDLAGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 5/2007 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om inrättande och indragning av vissa tjänster

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 2 oktober 2007 en proposition med förslag till lag om inrättande och indragning av vissa tjänster (RP 94/2007 rd) till grundlagsutskottet för beredning.

Utlåtande

Ekonomiutskottet har utnyttjat den möjlighet att yttra sig om saken som riksdagen berett det genom sitt beslut. Ekonomiutskottets utlåtande gäller också två andra regeringspropositioner som har ett nära samband med den aktuella propositionen (RP 54/2007 rd, RP 90/2007 rd). Utlåtandena återges efter betänkandet (EkUU 12/2007 rd).

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Tapio Laamanen, handels- och industriministeriet

- kanslichef Ritva Viljanen, lagstiftningsdirektör Pertti Laitinen, överdirektör Silja Hiironiemi, regeringsråd Heli Backman och lagstiftningsråd Jorma Kantola, inrikesministeriet
- understatssekreterare Heikki Aaltonen, statsrådets kansli
- lagstiftningsråd Erik Strömberg, Centralförbundet för statens tekniska tjänstemän
- direktör Markku Lemmetty, Akava r.f.
- chefsjurist Timo Koskinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- professor Mikael Hidén
- professor Olli Mäenpää
- professor Veli-Pekka Viljanen.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- handels- och industriministeriet
- kanslichef Markku Wallin, arbetsministeriet.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en lag om inrättande och indragning av vissa tjänster. Propositionen är en del av den reform som syftar till att inrätta ett arbets- och näringsministerium (jfr RP 54/2007 rd).

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2008.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Syftet med propositionen är att inrätta de tjänster som nämns i lagens 1 § 1 mom. Det handlar dels om att reglera den tjänst som kanslichef vid arbets- och näringsministeriet som behandlas i en annan proposition (RP 54/2007 rd, GrUB 3/2007 rd), dels om att inrätta tre understatssekreterartjänster och fyra avdelningschefs-tjänster. I lagens 3—5 § föreslås dessutom bestämmelser om att dra in vissa tjänster vid handels- och industriministeriet, arbetsministeriet och inrikesministeriet.

Enligt 4 § 2 mom. 2 punkten i statstjänstemannalagen får sådana tjänster inte inrättas eller dras in eller deras benämning ändras, om de inte har specificerats särskilt i statsbudgeten (så kallade specificerade tjänster). I denna proposition föreslås med avvikelse från statstjänstemannalagen att de aktuella tjänsterna inrättas respektive indras genom lag.

Det är exceptionellt att tjänster inrättas eller indras genom lag. Grundlagen ställer ändå inga hinder i vägen för att genom lag föreskriva om ett ärende som med stöd av tidigare lag besluts i ett annat förfarande än ett lagstiftningsförfarande, om inte detta står i strid med exempelvis bestämmelserna i 3 § i grundlagen om fördelningen av statliga uppgifter. I regeringens proposition föreslås nu bestämmelser på lagnivå om sådant som i allmänhet beslutas i riksdagen genom statsbudgetsförfarandet. Det är inget problem med hänsyn till grundlagen att specificerade tjänster inrättas genom lag. Propositionen har ett direkt samband med den nya ministeriestruktur i

statsrådet som ska börja gälla från den 1 januari 2008. I ett sådant sammanhang är det från rent objektiv synpunkt godtagbart att föreskriva om indragning av specificerade tjänster genom lag, på det sätt som föreslås i propositionen.

Enligt 7 § 2 mom. i lagförslaget kan tillsättandet av tjänster för det nya ministeriet inledas innan lagen träder i kraft. Avsikten med detta är att se till att det nya ministeriet kan inleda sin verksamhet redan den 1 januari 2008.

Enligt vedertagen lagstiftningspraxis intas i lagförslag en bestämmelse som gör det möjligt att vidta verkställighetsåtgärder redan innan lagen träder i kraft. Även om någon sådan bestämmelse inte skulle finnas, har det i praktiken inte ansetts vara ett hinder för att tillsätta tjänster innan en ny lag träder i kraft. Men det har ansetts motiverat att ta in den tillåtande bestämmelsen i lag om man redan vet att tillsättningsåtgärder kommer att behövas.¹ Förslaget är därför sakligt.

Med hänvisning till propositionen och utredning till utskottet finner utskottet propositionen behövlig och motiverad. Utskottet föreslår att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår grundlagsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

¹ Se Lainlaatijan opas, justitieministeriet 1996, s. 83.

Helsingfors den 16 oktober 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Jacob Söderman /sd
medl. Ulla Karvo /saml
Elsi Katainen /cent
Esko Kiviranta /cent (delvis)
Elisabeth Naucclér /sv
Mikaela Nylander /sv

Veijo Puhjo /vänst
Tapani Tölli /cent
Tuulikki Ukkola /saml
Antti Vuolanne /sd
ers. Hannu Hoskonen /cent
Johannes Koskinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Sami Manninen.

RESERVATION

Motivering

Regeringens proposition med förslag till lag om inrättande och indragning av vissa tjänster har lagts för att ett nytt arbets- och näringsministerium ska kunna inrättas från början av 2008.

I samband med behandlingen av lagpaketet om det nya ministeriet ansåg vi att reformen är så krävande och förutsätter så omfattande förändringar att ikraftträdandet borde uppskjutas till

den 1 juli 2008, för att ett lyckat resultat ska kunna garanteras.

Vi anser därför att den föreslagna lagen är obehövlig och föreslår att förslaget förkastas.

Förslag

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

att lagförslaget förkastas.

Helsingfors den 16 oktober 2007

Jacob Söderman /sd
Johannes Koskinen /sd

Antti Vuolanne /sd
Veijo Puhjo /vänt